

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Клопот австрійської обструкції.

І знов 14. параграф, кричить австрійська опозиція! І не можуть заперечити, що справи, ось тепер полагождені правительством, належать до найбільше вижиданих і бажаних цілою суспільністю, лютять ся опозиціоністи, що як раз правительству припало їх полагодити самостійно. Хоть ясна річ, що в даній ситуації не можна інакше поступити, підносять голос протесту, як сей Сірко, що сам трави не їв та корові не дав покушати. Навіть опозиційні органи признають велике значінє реформи оплат від перенесеня власности, та користи які вийдуть з того особливо для хліборобско-го населеня, а також і для промислу. Та ще більше завидки беруть обструкціоністів, що їх негативній роботі правительство противставить енергічні стараня для полагоди других жизненних справ держави. Бо по регуляції платні державної служби наступить регуляція платні скарбової сторожи, котрої активованє має наступити вже дня 1. жовтня с. р. Перед кінцем сего року наступить також регуляція платні персоналу державних залізниць. Регуляція не обмежить ся виключно на урядниках, підурядниках і категорії слуг, але буде розтягнена також на цілий сталий персонал занятій при австрійських державних залізницях. Що до платні жандармерії, то она буде управильнена з початком слідуячого року. Дійстні жандарми, т. є. постенфірери і вахмістри одержать підвишенє о 50 зр. а окружні вахмістри о 100 зр. Жонаті одержать додаток на мешканє, від 50 до 120 зр., відповідно до їх шаржі, категорії місцевости в котрій будуть стаціоновані і числа єї мешканців.

Для обструкції підриває ся і друга, «формальна» підстава єї істнованя. Своє «право до обструкції» себ то до виклику-

ваня уличних сцен в парламєнті, опирала обструкція на «безрушій уставі», якою після виводів єї менерів має бути регулямін палати, що може бути змінений хиба більшою частию двох третин голосів. В нинішних обставинах така більшість є неможлива для ухваленя зміни регуляміну, тож обструкція є певна, що буде могла дальше безкарно броїти в палаті. Отже сею справою заняв ся др. Ельбоген і в статі «das Recht der Obstruction», заміщеній в Sonn- u. Montagsztg. на переконуючих підставах прийшов до зовсім другого вислідку. Автор доказує ось як: Регулямін австрійської палати складає ся з двох частин: уставу державної що до регуляміну ради державної з 12. мая 1873 і властивого регуляміну. Ся устава, яка складає ся з 18 параграфів, є т. з. «рамовою уставою» (Rahmengesetz) і постановляє в кількох загальних покладах ті підстави, на яких має опирати ся всякий будущий регулямін. Параграф 17. сеї уставу наказує: Постанови сеї уставу мають бути влучені до регуляміну кожної палати ради державної. Про поодинокі постанови що до внесень, голосованя, ставленя питань і других таких річий, якими обструкція послуґує ся для спиненя ходу нарад в раді державній — устава не містить ані слова. Колиб попри сю уставу не істнував осібний регулямін, обструкція не могла би жити ані години. Отже автор питає ся: чим властиво є сей регулямін? — і дає на се таку відповідь: Регулямін не є жадною уставою, а тільки простою ухвалою, ухваленою в марці 1875 року простою більшою частию голосів палати послів. З сего виходить, що така ухвала обовязує лише так довго, як довго триває сесия, на якій ухвалено єї. Бо замкненє парламентарної сесії означає формальне перерванє всіх праць сесії, а се так, що жадна позісталість не задержує сили ділаючої назад, що творила би якусь звязь, злучаючу

одну сесию з другою. Кожда наново зібрана рада державна має безусловну, формальну свободу для своїх нарад.

Отже колиж скінчила ся правосильність нинішнього регуляміну? Відповідь ясна: з кінцем тогдішньої сесії парламентарної, отже вже перед 24 літами, а істнує до тепер лише per nefas. Так само поводили ся Німці самі що до справи регуляміну в р. 1873, заводячи новий регулямін: без жадного попдредного знесеня існуючого перед 1873 р. регуляміну, ухвалили в тім році новий регулямін простою більшою частию голосів. Тоді уважали слушно попередній регулямін згаслим ipso facto з замкненем попередньої сесії

Очевидно тут усуває ся всяка підстава «права обструкції» в австрійськєм парламєнті, бо як виходить з наведених фактів, теперішній регулямін можна так само змінити ухвалою простою більшою частию голосів палати, як се стало ся в р. 1873. О заспіженю права, що є суперечне з основними понятями правними о свободі діланя кожодчасної сесії з огляду на постанови попередньої, або о якимсь праві звичаєвим, набутім через довголітнє придержуванє ся регуляміну з р. 1873., не може бути і бесіди.

Справа існуючого тепер регуляміну поставлена тут зовсім ясно і просто. Чи се переконає опозицію і спинить єї, щоби до всіх тих шкід, які завдала інтересам держави, не долучила ще і ограніченя свободи в нарадах послів державних — се питанє, на яке після зробленого досьвіту, можна з всякою певністю відповісти — заперечаючо. А в такім расі стане справа зміни теперішнього регуляміну, як грізний і нехібний оклик для обструкції: Memento mori!

10 **НАТАЛЯ**

або

ДВІ ДОЛІ РАЗОМ.

Поєма Михайла Макаровського.

ПІСНЯ ТРЕТЯ.

БАТЬКО.

(Далі).

Як-же в волю і наїлись і наговорились,
Та на дворі погуляти поблагословились;
То Шеверенко Олекса, в перших брат Наталі,
Здумав вирви домагать ся, як москаль медалі!
Замарившись, запалившись, кинув ся із хати,
70 Молодую, як ведеть ся, Талю продавати:
На коня злетів як шуляк, гарцював, крутив ся,
Сороківку посулили; но не вдовольнив ся,
А ще гірше лихословив, вирачивши очі, —
То й боялись, щоб умора не нудив до ночі,
Кинули мерщій півкіпник срібний на одилату;
От він встав, вхопив зрадівши і побіг у хату.
А народ до купи збив ся, музики заграли,
Парубята в танець дружок викликали стали;
Танцювали, і сполать їх! не псували діла;
80 Но як Гриця Кадкалівна з Ризеньком летіла,
Закипіла кров, заграло молодецьке око:
Крала ся плигала в гору прудко і високо,
То мов стрункою тягла ся, або колесила,
Викрутасом, вихлясом голову носила,

Нагинялась, виправлялась, взявши ся у боки,
Голубцями личковала де-где мудрі скоки,
І тогді, як вся молодіж вволю надвилась,
Вгамувалась і музикам низько уклонилась.
Потім Горлиці засіяв Гарасим Калина,
90 Батька доброго і неньки чесная дитина;
Він тут старший був боярин, бо сусід Панаса,
Син хрещений найлюбіший батька його Власа,
І богатий: от уміє хліба заробляти!
Із Ромна в Одес полотно возить продавати,
А відтіль рядить ся править в Україну вина.
В парі з ним була Собківна, любая Марина:
На всю губу гарцівниця в людях і в господі;
Гарна, ввічлива, звичайна, як бува в народі;
І не тільки тим і штить ся й славить ся удаха,
100 Що розумна й по хазяйству до всего тімаха,
А й за те, що чесна, добра, віру, рід шанує,
Понеділкує, черничить, киянок годує,
Сьвічку, ладав в церкву Божу любить подавати,
І старцям, і всім калікам рада помагати.
Після сих другі стругали гусаря, ой ненько,
Материнки, кущоруба, сак-так і гарненько,
Поки підосів до гурту заказний танцюра,
Родич Талин із окопу, Омелян Косюра.
Він за ватага в заброді разом був три годи,
110 З рибою прийшов о Петрі з Дону до господи;
Козарлога дуже ручий, жвавий, головатий
Поздрав, ходив як туркут, голуб волохатий;
Як узявши Горбанівну, вдрав «та через воду»,
Не людяною здавав ся, дивом для народу;
Мов літав і не торкав ся до землі ногами,
Гон! гукав у боки взявшись, сипав третяками,
І навприсядки пускав ся, й колесом крутив ся,
Поки дружку вибив з сили, а сам не втомив ся.

Процес Драйфуса.

Вчорашнє засіданє принесло також багато цікавих подробиць. По переслуханю ще декотрих свідків, що разом працювали з Драйфусом, приступлено до відчитання зізнань Естергазого, що їх зложив перед касаційним трибуналом і то длятого, бо Естергази на розправу не приїде. По перерві відчитано також ряд листів Естергазого, між ними лист до президента республіки, в котрім він грозить, що если Пікарт не заперестанє слідства против него — Естергазого — то він зверне ся о поміч до свого властивого зверхника, німецького цїсаря. По відчитаню сих листів забрав слово генерал Гонз і сказав, що все те чиста брехня. Естергази в своїх листах говорить багато про свої відносини до герального штабу, коли тимчасом він зносив ся лише з ді Паті де Клям і Анрім, що були в генеральнім штабі. Також неправдою є, мовби то генеральний штаб підчас процесу Золі давав всказівки адвокатові Естергазого. Се чиста брехня і ді Паті де Клям лише через свою неосторожність скомпромітував генеральний штаб. Дальше запротестував Гонз, мов би то він брав участь в тайних сходинах Естергазого з Анрім.

По сїм відчитав правительственный комісар лист від жінки ді Паті де Клям, де она заявляє, що муж єї тепер є хорий, але вкортці виздоровіє і приїде до Ренн.

Крім генерала Гонз запротестував також Боадефр, що Естергази вмшав его в такі ріжні справи, о котрих ему ані снило ся.

По сїм наступили ще зізнання кількох шефів Драйфуса з тих еще часів, як він був в військовій школі. Всі узнали его за дуже здібного, але за упертого і неспокийного. Часто також мав жаловати ся на те, що мешканцям Франції є далеко гірше під французским панованєм ніж мешканцям Альзасії і Льотарингії під німецьким панованєм. На єї зізнання відповів Драйфус, що можливе що коли жалував ся будучи в школі, але то лише длятого, бо его яко жида всюди упоследжували.

Слідуючому свідкови Дебріль цілковито не повело ся. Адв. Деманж здер ему маску з лица. Представляв ся він раз яко адвокат, другий раз яко властитель дібр, то знова яко желізничий урядник. Вчєра однак доведено ему, що він є гандлярем коний. Супроти того адв. Ляборі зажадав від правительственного комісара, щоби дістав з суду в Констанції докази віродостойности того псевдоадвоката, бо так нема ему що вірити. Взагалі можна сказати, що вчєрашня розправа була дуже інтересна. Найважнійшою єї частию було читанє листів Естергазого, в котрих жалував ся на генеральний штаб, що через глупоту позволив ему так низько унасти, крім того признав ся до авторства бордеро. Листи єї робили дивне вражєня на генералів, а генерала Гонз аж роззлостили. Длятого він виголосив довшу бесїду, в котрій все до чиста заперечив. Однак адв. Ляборі умів

ему так зручно задати кілька питань, що він до дєчого признав ся. Так приміром Ляборі: Що ви пане генерал думаете про відносини Патіого до адв. Тезенає в часі слідства против Естергазого? Гонз: Естергази був головним обжалованим. При дальших питаннях Ляборіого признав ся Гонз, що Естергази все робив під его власним впливом. Ляборі супроти того сказав: Ну, вкінци дійшлисьмо до сути річи. Знаємо вкінци, длячого Естергази мусїв за всяку ціну бути увільненим.

Чи Драйфус буде увільнений то трудно тепер ще сказати. Figaro пише, що его мусить суд тепер увільнити, бо від р. 1894 достарчено доводів, що засудженє его було несправедливе.

Журе пише також подібно: Військові судії не схочуть певно наразитись на тоє, щоби їм через ціле житє внутрішний голос шептав: »убійники«.

Націоналістичні знова часописи говорять, що можна з гори передвидіти, що Драйфуса засудять назад, бо доведено ему зраду.

В Парижі настав спокій на улицах. Лише коло дому Геріна збирає ся від часу до часу більша купа людей. Дім стереже поліція з всіх сторін. Герінови і товаришам забракло вже живности, для того вчєра обливали дім нафтою, щоби підпалити, сли поліція захоче вдерти ся до него.

В кождому разі можна сказати, що ситуація в Франції дуже напружена і непевна. З провінції доносять, що генеральні ради двох департаментів ухвалили резолюції в котрих визнають правительство, щоби скликало чим скорше парламент. Президент однак думає, що ухвалєно вже тамтого року все що лише потрібно для стереження прав республіки.

НОВИНИ.

— **Похорони бл. п. др. Северина Дністрянського** ц. к. радника двору відбули ся днесє о год. 9. рано при численній участі львівської публіки. Рано о 9. год. перенесено тіло до церкви св. Юра, де відправив панахиду о. мітрат Білецький. Похорони провадив о. мітрат Туркевич. За трумною постунала родина покійника а за нею публіка ріжних станів. Між иньшими бачили ми члена ради шкільної посла О. Баріньского, проф. університету дра Шараневича, директора семінарія учительского в Сокалі В. Тисовского і інспектора краєвого Т. Токарского. — По дорозі співав хор тов. ремісників »Зоря«.

— **З галицької каси ощадности.** Вчєра донеслисьмо вже о заусупендованю другого бухгалтера Жебровского, нині доповняємо вістки з каси ощадности, що також урядники Гонсьоровский і Зьольецкий пішли в дубину. В загалі можна сказати, що менші рибки то протискають і викидають, але се дивно чому не заберуть ся до тих більших »риб«, котрі певно далеко більше завинили ніж тоти менчі.

— **Санаторія для хорих на груди.** Львівска Каса хорих носить ся з гадкою заложити санаторію для хорих на груди. Річ тая є так актуальна і тільки доброго може вдїяти для біднійшого населєня, що намір Каси хорих треба лиш похвалити і бажати як найскоршого здійсненя.

Акція в тій справі має вести ся енергично, а Каса хорих числить на широку підпору від міст, а враз і на співучасть иньших Кас хорих. Розписано вже в тій справі офєрти. Перша офєрта прибула від посла о. Василя Небиловця з Перегінська, котрий на санаторію відступає дім із сорок комнат з п'ятьма моргами ґрунту за відповідно дуже низьку ціну 12.000 зр.

— **Нові знамена.** В австро-угорській армії має наступити реформа, відносяча ся до державних знамен. Іменно в часі сегорічних спільних делегацій має міністер війни поставити внесенє, щоби на всіх відзнаках спільної армії як на: кургах, таблицях і т. д. було уміщенє коло двоголового орла також угорський герб.

— **Джума.** Страшний сей гість завітав знова до Європи. Як доносять телеграми лютує він вже в Португалії а здасть ся і в Росії і то в астраханській губернії, що є вічним огнищем джуми.

— **Штунда.** Судєбна газета доносить: »Селянин Теодор Маєнко з Павлівки пов. сумского, харківської губ. Штундар повдовівши, хотїв другий раз ожєнити ся з дівчиною православною. Пішов отже до пароха з просьбою о шлюб, за разом сказав, що штунди не покине і діти свої в ній буде виховувати. Сьвященик відмовив ему даня шлюбу — але заразом звернув ся до синоду з запитанєм, як властиво в таких случаях поступати. Недавно прийшла відповідь синоду, що затвердила рішеня сьвященика. Синод наказав також так само поступати всім сьвященикам в таких случаях«.

— **Викрадена дівчина.** Ми доносили в своїм часі о викраденю дівчини Марії Бубайської в Кракові. Дівчина довідала ся, що єї пошукує поліція а мати кидає підозрінє на много осіб. Щоби невинні немали клопоту, вислала дівчина лист до дирекції поліції описуючи свої веселі і щасливі дни, які переживає з тим чоловіком що намовив єї до утечі. З того листу не можна абсолютно Вубайської уважати за такую дуже чистеньку, скромну і невинну, якою представила єї мати. Описує она, що з початку було єї трохи зле, бо бояла ся незнакомого, молодого пана, але тепер, то вже так добре і щасливо єї живе ся, що за нічо в сьвітї не вернула-би ся до дому. Матір називає в листі не дуже підхлібними єїтєтами а в кінци просить поліцію аби дурно не шукала, бо єї не знайде.

Діють ся страшні річи, дівчата занадто скоро доростають, а ти моральности голубко мовчиш, тай мовчиш.

— **Походженє кардиналів.** Більша часть тепєршних кардиналів походить з мицанських родин. Архиепископ Неаполя, Пріско, є сином візника; недавно іменованний кардинал Касетта є сином столїра. Батько кардинала Паріччїого був мельником а батько медиолянского архиепископа Феррарого був економом. Венецький патріарх, кардинал Сартто походить з малого містєчка і має шість сестер, з котрих одна є швачкою, друга має скленик з тютюном, трєта є за якимось гандлярем а три мешкають при браті. Кардинал Героній Готті, що мешкає в Римі є сином генуєнского водоноша. Всі они однак по іменованю кардиналами, мусїли склеїти собі герби і тепєр шляхта і то як кажуть навіть з старого роду шляхта.

— **Цікава пригода.** Нема майже тижня, щоби на Сицилії не пірвано якоїсь особи в надїї одержавя багатого окупу. Трафляють ся однак такі пригоди, що мають любовний підклад. Позаяк на Сицилії дівчат дуже стережуть а молоді люди не мають майже доступу до домів де суть

»Що за удал; що за сила!« парубки казали,
120 І дівчата тишковались і губки лизали;
Сам Тарас виходив двічі на його дивить ся,
В трєте тютюну із скруту волю накурить ся.
Як в сю показав ся; то прийшли і хури,
Позавіртані в рогожі і чумацькі шкури.
На пяти було в барилах рєньське розмаїте,
На одній ткання цїсарське штуками і шите,
А на трьох самих великих всякі лагомини,
Сливи вагові, родзинки, фіґи та маслини,
Медяник, ріжки, оріхи, грєчєські ковбаси,
130 Риба панська, сир заморський і другі припаси.
Гей, здорові, чумаченьки! пан-Тарас говоре:
От спасибі, що присіли! тут нудьга нас море!
Бог мені поміг настигнуть в пору на весїлля,
Моя доня вийшла замїж; я-ж і без похмілля,
Позїхаю та нужу ся, живности не маю;
Тільки пінну, невпокійну з гостями лигаю;
Розшнуруйте швидче хуру, рєньського вточїте,
Та і посуд бакалійний зараз розвяжіте.
Се сказавши, одобрав він миску слив вагових,
140 І ріжків коряк, солодких кришанців медових;
Вніє у хату, просє їсти, хто чого бажає,
Рєньським всіх взамїт частує та і сам кружає;
Із кишені взявши узлик гарно шовком шитий,
Повєн мабуть на червінець мілочі набитий,
Швиргонув його музикам: ріжете, каже, братця,
Щоб хрєщеному народу в волю нагулять ся!
Сї до узлика сунулись як коти до сала;
Тих до ласощі жадоба наглая напала,
І коряк той зпорожнили і миски змастили;
150 Вихвалюючи погонця, иньші аж остили.

„Ну! сполать пана — Тараса!“ опісля хтось каже:
„Він нам губи чистим медом, не пергою маже.
Де була така постава? де такий достаток?
І напїтки і наїдки і музикам взяток?
В помку всім, як Сутяженко отдавав Одарку:
Хто у його їв як треба, або випив чарку?
Що хозяїн, що багатий, хто того не знає?
Два млини, три плуги добрі, і бджолята має,
Хлїба клуню і коморю, ями і засїки,
160 Три лїси і три левади, скільки і копїєк;
Но у його не гуляли, тільки туманїли;
Мов нудились під орештом і в турмі сидїли.
Сам сутяга, сам нєлюдько, а його Олена?
Таж судїга, хоть і лясне, бо уже зелєна.
Тут якась старая баба, знахурка всєсьвітня,
І сїдая, і горбата, мабуть застолїтня,
Прислухалась, примінялась, і як став, казала:
„О-те-ж я не гірший бенкет на віку видала,
Та давно, давно, та й дуже, — ще того аж року,
170 Як давив наш сотник Зоря доню із Потюку
За якогось осаула в город у Полтаву,
І наситив, хай царствує! він народ на славу!
Там дві кїхви та й великі випили горїлки,
Трєтю і четвєрту меду, переїли-ж скільки
Хлїба, паляниць, мясива, сиру, бужанини,
Сала, добрих оселедців, потім лагомини,
Не мені те розказати, бо і дяк Дїброва,
Не зумів би все вичитать од слова до слова“.

(Далі буде).

панни, ддятого хочаби мати свою улюблену — хапають ся рабунку. О багато того рода любовних драмах публіка навіть не знає, бо родина піврваної старає ся укрити а часами родичі годять ся на слюб. Если однак панна не хоче виїти за такого, тоді мішає ся в тоє поліція і бідачиско адоратор мусить іти до Іванової хати. В тих днях як раз закінчив ся сего рода процес в Палермо а череп м'єго був університетський студент Гірамолю Кампізі. Здибував він часто на вечірних проходах молоду панночку, що що вечера виходила також на пригод в товаристві матери. Довідавши ся, що панна не лише красна але в додатку і богата, бо баронівна, постановив єї викрасти. Одного вечера, коли баронівна Вальпетрозо з матерю вертала з проходу домів, з бічної улиці вибігло двох людей і заким мати переражена мала час закликати кого на поміч, піврвали дочку і всадили до карети, де на ню вже чекав молодий студент. Панна відкинула залицяня ся студента, коні пігнали на перед і завезли єї до якогось дому, де на ню чекали вже дві женьщини. В домі с'єм сиділа два дни а третого поїхали далі, коли однак по дорозі побачили злодії поліцію утікли а напів мертва дівчина дістала ся назад до свого дому.

— Горсет пані Помпадур, спродано в тих днях на ліцитації в Верзалю. Горсет був заосмотрений в кишеню для переходу любовних білетів. Характеристичне що до обичайности сеї ославленої дами є се, що як раз ся кишеня для переходяня любовних білетів була найбільше подерта.

— Оригіральний презент зробила вчера служниця Ева Дика нареченому, одному золотникюви. Кинула єму до вартату при ул. Краківській кількомісячну дитину а сама пішла. Золотник не знаючи що з тим фантом зробити, віддав дитину на ратунову стацию, а ся передала служницю назад.

— Арештоване російского дефравданта. З Будапешту доносять, що поліція тамошна дістала повідомленє від російської поліції о дефравданті з Кельц Августинювичу, котрий забрав з державного скарбу 19.222 рублів і утік за границу. Отже вчера вечером удало ся поліції арештувати на двірці сего панка, що мешкав по ріжних готелях і приватних домах та подавав ся за грабйого. Знайдено при нїм 1.800 рублів, 350 зр., а крім того ріжні вартостеві російські папери.

— Ученики на парискій виставі. Російске міністерство просьвіти задумє вислати гімназіяльних учеників на другий рік на париску виставу. В тій ціли звернуло ся вже до транспортних закладів щоби подали як найдогіднійші услівя їзди учеників до Парижа. Француске міністерство просьвіти зі своєї сторони робить приготуваня, щоби запевнити молодим гостям як найліпший побут та звидженє цілої вистави.

— Лід без ледівні. Многі потребують в літї леду, а не мають лиш тому, що за дорого випадало їм будувати ледівню і єї удержувати. Тимчасом можна лід переховувати в стїжках. На місци, на котрім хотїло би ся лід мати, робить ся круг менше-більше 5 метрів проміру, на нїм дає ся підстїлку з трачїня або з репток вугля (котрий на стациях залїзничих можна дістати) на 80 сантиметрів високо. На тїм фундаменті складає ся лід в можливо найбільших плитах до високости трех метрів. Дальші верстви належить уже звужувати чим-раз більше щоби стїжок леду прибрав цілком форму стїжковату. Брили леду при укладарю добре припасовувати, а в шпари кидати дрібні кавалки і залити водою, так, щоби по замерзеню повстала одна цілість. Відтак покриває ся стїжок трачїнем або вуглем. Так удержує ся лід в найгорячійше літо. Вибирати лід треба дуже рано. Покриву відгортає ся, бере ся лід, а відтак назад покриває ся. Найліпше переховує ся грубий лід, особливо коли складало ся єго при сильнім морозі.

— Стан урожаїв в Австрії. Після справозданя австрійского міністерства рільництва з половици серпня стан урожаїв в Австрії представляє ся як низше: До того часу зібрано з поля жито та часть пшениці. Зерна з жита мало, бо богато колоса пусто, а зерна спаленого. Що до якости зерно посередне, бо много стебла вилягло, через що і зерно не могло розвивати ся. Така сама річ і з пшеницею. В богато околицях виспала ся. Ріпак вже звезений, частію вимолочений. В західній Галичині, з причини вогкости, збір дещо гірший. Ячмінь майже всюда вже звезений. На скількість задовольючий; овес всюда заповідає ся добре. Кукурудза так в Галичині, як і в краях полудневих заповідає ся гірше. Конюшина скошена в полудневих краях на скількість досить, але не красна. Бураки пастевні потерпіли з причини вогкости, цукрові однак поправили ся; олжеж в східній Галичині, Чехах і на Мораві надїяно ся доброго збору. За то овочів є так мало, що в декотрих околицях мож їх на дереві порохувати.

Переписка Редакції.

Б. Барв. в Святині. Ваш лист пішов нерозпечатаний в огонь. Ощадїть собі труду.

— З наукового Товариства ім. Шевченка. Наукова читальня при бібліотеці Товариства отворена що дня від год. 2—6 по полудни і в тїм часі може кождий з неї користати. До дому випозичають ся книжки лише за кавцією. — Канцелярия Товариства отворена від год. 9—11 рано і від год. 3—6 по полудни. В неділі і свята льокаль Товариства зачинений. Адреса: Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

Телеграми.

Відень, 24. серпня. Wiener Ztg. оповіщує розпорядженє цїсарске на підставі §. 14. на основі котрого сума, визначена на дотацию меліорацийного фонду буде підвишена о пів міліона зр. Окрім того до фонду має бути додана надзвичайна дотация в сумі 900.000 зр.

Липск, 24. серпня. Поліція не дозволила послови Вольфови і в загалі німецьким австрійским радикалам брати участь в зборах тов. »Altdeutscher Verband«.

Париж, 24. серпня. Полковник австрійський Шнайдер приїхав тут з Емса на короткий час.

Копенгага, 24. серпня. Міністер справ внутрішних повідомив фінляндский сенат, що знесені будуть фінляндські марки а їх місце заступлять російські.

Відозва в справі запису дітий до руских шкіл у Львові.

Родимці!

В днях 29, 30, і 31. серпня почнуть ся записи до шкіл народних львівських.

Є се справа не лиш для Львова, але і для всего краю незвичайно важна і вагу єю повинні всі львівські Русини добре порозуміти і сповнити совістно свій обовязок. Мало маємо шкіл руских, тож користаймо, як слід, хоч з тих, які маємо!

У Львові маємо чотири рускі школи народні: дві мужескі і дві женьські.

Одна мужеска школа чотиро-класова: руска школа вправ, уміщена в „Народній Домі“; друга школа чотиро-класова: жійска імени Маркіяна Шапкевича при улиці Скарбківській ч. 26. Они — знані вже П. Т. Родимцям — розвивають ся дуже успішно і вдоволяють найбільшим вимогам П. Т. Родичів.

Для дівчат маємо чотири-класову женьську руску школу вправ при улиці Стрїлецькій ч. 6. а записи до неї відбувають ся в учительській семінарії женьській при улиці Скарбківській ч. 39. — Школа ся також вже звісна загалови рускої П. Т. Публики, розвиває ся надзвичайно хорошо. Родичі, що послали свої дівчата до неї, не мають слів похвали і для науки і для веденя дівчат та для ширих відносин між учительками та дітьми. Руске Тов. педагогічне отворило з дня 1. вересня 1898 класу V. рускої дівочої школи виділової. В сїм році шкільнім будуть вже утворені дві класи то є класа V. і VI. За рік буде отворена і класа VII. Школу ту геспітував інспектор краввий і на тїй підставі одержала она субвенцію від Високого Союму. То є найліпшим свідомством, що школа та розвиваєсь правильно. Так отже рускі дівчата будуть могли кінчити в своїй питомій школі всі сїм клас і з них без перепон переходити просто до семінарії учительської.

Всі сї школи рускі ведуть ся к повному вдоволеню всіх П. Т. Родимців. Не надто велике число дітий дає можливість тим лучше вести в них науку; брак жидівської дїтвори має за собою також деякі користи, а вкінци товариство »Шкільна поміч« запмагає біднійших дітий сих шкіл як найщедріше.

Відзиваємось отже до Всіх П. Т. Родимців так місцевих як замісцевих і припоручаєм горячо Всім, щоб не тільки самі записували свої діти до руских шкіл, але і других до сего заохочували. Нехай ніхто не здержує ся тим, що єго дитина не володіє добре руским язиком; рускі школи приготувані

на се і ведуть науку від початку так, що діти в короткім часі набувають достаточного знаня руского язика.

Тож записуйте П. Т. Родимці свої діти лише до сих чотирох руских шкіл, де учителі і учительки займають ся щиро нашою молодіжю, наука веде ся взірцево, а діти виховують ся на будучих свідомих своєї національности горожан краю і держави.

З Виділу Руского Товариства педагогічного у Львові.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Омелько Цуциня.

Оповіданє

Олександра Катренка.

(1897 р.)

(Далі).

— Ох Господи! Як то добре та розумним бути!...

Омелько основно поклав собі хоч розірвати ся, у двічі переломити ся, яле всією мічю сілкувати ся, щоб добрати ся, так чи інак доскочити до найможливішого житя, пробуваня в свїті.

Все можно і все треба робити так щільно, щоб не то що, сказано, щоб і мизниця панця нікудиб було підложити!

Сказав єму хтось там і ці де кілька слів зробили ся єго заповідю.

Шість місяців вязення того Омелькового задарма для єго не пропали, ні, цей час став єму цілим курсом, цілою великою наукою жити великого міста, ци мисли напряду найчисленой громади людей мешканців культурного центру, того центру, в якому живе, росте свїтова наука, в якому на основі єї просьвічують ся люди ті наші провідці всего остатнього багачко мілліонного темного лоду!

Дякуючи цему центрови Омелько виходив з тюрми вже не темною людиною, не дитиною села, але скінчившим курса однієї з шкіл сегочасной культури розумником з твердим покладом почати нове життя так, як тільки те буде можливо за для його, таке, як він отсе тільки впізнав, освідчив ся ним. І певно, що Омелько з першогож кроку ступні своєї від тюрми почав би вже, окунув ся-б вще у ту нову жисть, коли-б не підскачав був новий, зовсім, зовсім несподіваний за для його випадок йому. Скоїло ся таке, що Омелька з тюрми на волю і не випустили навіть. Його поперто було по етапу на родину. І через кілька днів Омелько проти бажання несподівано опинив ся хоч і не в самій Крейдянци, але недалечко від неї у Сватовій-Лучці.

Омелько, будучи одинчіком у своїй старенькій неньки удовиці статутно до москалів не належав. Але на лихо його, чи, тай пак, може і на щастє до якого часу, швидко Омелько подав ся от то з Крейдянки, як і мати його подала ся тільки не по цьому свїтові вештати ск, але на той свїт вона пішла, до Бога, вмерла, вона. Від чого їй та смерть приключила ся хто його знає. Де хто покладав, що від старости, де хто, що від якоїсь хворости, а де хто то казали, немов би вона від неїжи заслабла, та й теє, а то-б може ще мовляв і поживотїла-б трохе. Чїя правда, чїя не свїдома, про те-ж може і всі правду казали, може одно до одного стулило ся, та так вже їй і підійшло. Справедливе тільки одно, що вона вмерла й Омелько залишив ся сам собі, без нікого рідного і через те нежданно, негідано, несподівано за для себе пізнав, бач, як пити дати, до черги Московської; Смерть матері поперла його сілкома туди немов в одмітку за все його добре до живої єї. Уряд з поводу того почав ані то його розшукувати і віднайшов швидко його у тюрмі там тїй. Було звелено по кінці висадки миттю етапом відпровадити його до приому у Сватову-Лучку, бо прїєм той з часом волі Омелькової день у день зїходив ся.

(Далі буде).

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
6:10		з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:20		до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
7:10		з Зимної-води	6:15		» » » дв. Підзамче
7:40		з Янова	6:30		до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави
7:55		з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:45		до Кракова (Відня, Варшави), Стружа до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)
8:05		» » » на дв. головний	9:10		до Янова
8:15		з Сокаля, Рави рускої	9:35		до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
9:00	1:30	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:53		» » » дв. гол.
11:15		з Ярослава і Любачова	10:10		до Безця, Рави рускої, Сокаля і Любачова
11:55	1:50	з Іцкан, Чернівців і Станиславова	12:50		до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята
1:01		з Янова	2:15		до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята
1:40		зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно	9:45		до Іцкан (Ясс, Букарешту)
2:20	2:35	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:05		до Кракова (Відня) Хабівки ч. Рянів
5:15		» » » на дв. голов.	3:15		до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вересня вкл.
5:40		з Сокаля, Безця і Любачова	3:20		до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.
5:55			3:26		до Зимної-води тільки від 7. мая до 10. вер.
			5:25		до Брухович
					до Ярослава
Ніч			Ніч		
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	6:21		до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави
	6:20	з Іцкан, Сучави	6:40		до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята	6:50		до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.
	7:58		7:00		до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	8:15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно	7:10		до Сокаля і Рави рускої
	8:14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	7:20		до Тернополя дворець головний
	9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	7:42		» » » дворець Підзамче
	9:55	з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	7:47		до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900
	10:10	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	8:35		» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.
	10:25	» » » на дв. голов.	9:10		» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова	2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	12:10	з Скольного, Калуша	10:50		до Кракова (Відня, Варшави), Сянока
	3:05	з Підволочиск на дворець Підзамче	11:10		до Підволочиск, Бродів дв. головний
	3:30	» » » на дворець головний	11:32		» » » дв. Підзамче
	2:16	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока	4:10		до Кракова (Відня, Берліна)
			5:50		до Брухович від 7. мая до 10. вересня

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красницьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресв. Митроп. і Пресв. Еп. Ординариятам всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі звари, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 виносить:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпovolочно. До кінця 1898 року виносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє позички за платою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ». Інформації уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Адміністрация
„РУСЛАНА“ глядає
АНОНСЕРА

Зголшувати ся в Адміністрації (ул. Ліндого ч. 5 партер) між гоудиною 3-ою а 5-ою по полудни.

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ
Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА
комедия в 3. актах з сільского жита.
Ціна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична трагедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.
Ціна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа
шутка в 5. актах з міского побуту.
Ціна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР
комедия в 1. актї опрацьована після німецкого.
Ціна книжки брошурованої 15 кр.

Соль-терно
оповіданє з льотерийних пригод.
Ціна книжки 15 кр.
На поchtову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Галицкий Банк кредитовий
почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ
з 30-дневним виповідженєм,

3% АСИГНАТИ КАСОВІ
з 8-дневним виповідженєм,

а всі инші находячі ся в обігу 4½% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.